

**Sygn. akt VIII GC 646/15 upr**

## WYROK

### W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 1 października 2015 r.

Sąd Rejonowy w Bydgoszczy Wydział VIII Gospodarczy

w składzie:

Przewodniczący SSR Joanna Bartkowska

Protokolant stażysta Marta Mech

po rozpoznaniu w dniu 29 września 2015 r. w Bydgoszczy

na rozprawie

sprawy z powództwa (...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w B.

przeciwko (...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w R.

o zapłatę

1. zasądza od pozwanego na rzecz powoda kwotę 1 246,74 zł (jeden tysiąc dwieście czterdzieści sześć złotych siedemdziesiąt cztery grosze) z odsetkami w wysokości odsetek za zwłokę określanych na podstawie art. 56 Ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Ordynacja podatkowa od kwoty 577,51 zł od dnia 7 stycznia 2015 r.,
2. oddala powództwo w pozostałej części,
3. zasądza od pozwanego na rzecz powoda kwotę 227,00 zł (dwieście dwadzieścia siedem złotych) tytułem zwrotu kosztów procesu.

**SSR Joanna Bartkowska**

## UZASADNIENIE

Powód (...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością wniósł o zasądzenie od pozwanego (...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w R. kwoty 1.246,74 zł wraz z ustawowymi odsetkami od kwoty 577,51 zł od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty, a także o zasądzenie kosztów postępowania według norm przepisanych.

W uzasadnieniu pozwu powód wskazał, że sprzedał pozwanemu towar, za który wystawił faktury VAT o numerach: (...) z dnia 23 kwietnia 2014 r. na kwotę 3.473,52 zł, płatną do dnia 22 czerwca 2014 r. zapłaconą z opóźnieniem w dniu 30 października 2014 r., (...) z dnia 22 kwietnia 2014 r. na kwotę 7.768,68 zł płatną do dnia 21 czerwca 2014 r. zapłaconą z opóźnieniem w dniu 30 października 2014 r., (...) z dnia 23 kwietnia 2014 r. na kwotę 639,60 zł, płatną do dnia 22 czerwca 2014 r., zapłaconą z opóźnieniem w dniu 30 października 2014 r. oraz (...) z dnia 21 maja 2014 r. na kwotę 531,36 zł, płatną do dnia 20 lipca 2014 r., zapłaconą z opóźnieniem w dniu 27 listopada 2014 r. Następnie powód podał, że wystawił pozwanemu notę odsetkową (...) z dnia 4 listopada 2014 r. oraz notę odsetkową (...) z dnia 15 grudnia 2014 r. Powód wyjaśnił, że wartość naliczonych odsetek od wyżej wymienionych faktur wynosiła łącznie 577,51 zł, do zapłaty której powód wezwał pozwanego jednakże bezskutecznie. Niezależnie od powyższego powód domagał się zasądzenia kwoty 167,02 zł stanowiącej równowartość kwoty 40 euro tytułem rekompensaty za koszty odzyskania należności wynikającej z faktury VAT nr (...), kwoty 167,02 zł stanowiącej równowartość kwoty 40 euro tytułem rekompensaty za koszty odzyskania należności wynikającej z faktury VAT nr (...), kwoty 167,02 zł stanowiącej równowartość kwoty

40 euro tytułem rekompensaty za koszty odzyskiwania należności wynikającej z faktury VAT nr (...) oraz kwoty 168,17 zł stanowiącej równowartość kwoty 40 euro tytułem rekompensaty za koszty odzyskania należności wynikającej z faktury VAT nr (...). Powód wyjaśnił, że powyższe kwoty zostały ustalone według średniego kursu euro ogłoszonego przez Narodowy Bank Polski ostatniego dnia roboczego miesiąca poprzedzającego miesiąc, w którym świadczenie stało się wymagalne.

W dniu 19 stycznia 2015 r. Sąd Rejonowy w B. wydał nakaz zapłaty w postępowaniu upominawczym zgodny z żądaniem pozwu.

Pozwany (...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością wniósł od powyższego nakazu zapłaty sprzeciw, wnosząc o oddalenie powództwa oraz zasądzenie kosztów postępowania według norm przepisanych.

W uzasadnieniu pozwany podał, że w związku z trudną sytuacją finansową służby zdrowia, S. utracił znaczną część dochodów z Narodowego Funduszu Zdrowia i nie reguluje na bieżąco należności za faktury VAT. Powód wyjaśnił, że starając się realizować płatności nie jest w stanie płacić dodatkowo odsetek oraz, że liczy na wyrozumiałość dostawców zwraca się z prośbą o umorzenie choć części należności odsetkowych. Powód powołując się na umowę łączącą strony stwierdził, że towar stanowi własność firmy (...) do momentu uregulowania całości należności tym samym powód mógł nakazać pozwanemu zwrot przedmiotu umowy. Nadto pozwany poniósł, że roszczenie powoda w łącznej kwocie 669,23 zł tytułem rekompensaty za koszty odzyskiwania należności jest bezpodstawne ponieważ powód nie wykazał aby poniósł jakiegokolwiek koszty działania.

W uzupełnieniu sprzeciwu pozwany wskazał, że ustawa o terminach w transakcjach handlowych daje uprawnienia wierzycielowi do naliczania rekompensaty na poziomie 40 euro od momentu nabycia prawa do odsetek. Jednakże w opinii pozwanego naliczenie odsetek ustawowych i dodatkowo naliczenie kosztów rekompensaty jest niezgodne z ustawą o terminach zapłaty w transakcjach handlowych bowiem powód naliczając odsetki na poziomie odsetek ustawowych i oznaczając to na fakturach sam pozbawił się takiego uprawnienia.

W odpowiedzi na sprzeciw powód wskazał, że z ustawy o terminach zapłaty w transakcjach handlowych nie wynika zakaz dochodzenia obok ustawowych odsetek za zwłokę, także rekompensaty za koszt odzyskiwania należności. Odnosząc się natomiast do zarzutu pozwanego, że przedmiot sprzedaży cały czas stanowi własność powoda, powód wskazał, że faktury VAT nie zostały podpisane przez pozwanego, a zatem nie doszło do zawarcia umowy pomiędzy stronami w tym zakresie. Nadto powód wyjaśnił, że takie zastrzeżenie nie stoi na przeszkodzie w dochodzeniu zapłaty ceny, w tym także ustawowych odsetek za opóźnienie w zapłacie.

### ***Sąd ustalił, co następuje:***

W dniu 28 października 2013 r. powód zawarł z pozwanym umowę sprzedaży i dostawy opon samochodowych. Zmówienia było realizowana sukcesywnie przez okres 12 miesięcy w terminie od dnia zawarcia umowy do dnia 28 października 2014 r. Pozwany zobowiązał się do zapłaty za poszczególne elementy przedmiotu zamówienia zgodne z cenami zawartymi w załączniku nr 1 do umowy w łącznej maksymalnej wysokości 48.920,00 zł netto (60.171,60 zł brutto). Strony w umowie ustaliły, że zapłata wynagrodzenia będzie następować przez pozwanego każdorazowo, na podstawie faktur VAT wystawianych przez powoda w dniu dokonania dostawy.

Dowód: umowa nr (...) z dnia 28.10.2013r. - k. 79-81 akt.

W dniu 22 kwietnia 2014 r. powód wystawił pozwanemu fakturę VAT tytułem sprzedaży opon na kwotę 7.768,68 zł, z terminem płatności wyznaczonym na dzień 21 czerwca 2014 r. Pozwany uregulował powyższe zobowiązanie w dniu 30 października 2014 r.

Okoliczności bezsporne, nadto dowód: faktura VAT nr (...) -k. 17 akt, wyciąg z konta bankowego -k. 19 akt

W dniu 23 kwietnia 2014 r. powód wystawił pozwanemu fakturę VAT tytułem sprzedaży opon na kwotę 3.473,52 zł, z terminem płatności wyznaczonym na dzień 22 czerwca 2014 r. Pozwany uregulował powyższe zobowiązanie w dniu 30 października 2014 r.

Okoliczności bezsporne, nadto dowód: faktura VAT nr (...) -k. 16 akt, wyciąg z konta bankowego -k. 19 akt

W dniu 23 kwietnia 2014 r. powód wystawił pozwanemu fakturę VAT tytułem sprzedaży opon na kwotę 639,60 zł, z terminem płatności wyznaczonym na dzień 22 czerwca 2014 r. Pozwany uregulował powyższe zobowiązanie w dniu 30 października 2014 r.

Okoliczności bezsporne, nadto dowód: faktura VAT nr (...) - k. 18 akt, wyciąg z konta bankowego -k. 19 akt

W dniu 21 maja 2014 r. powód wystawił pozwanemu fakturę VAT tytułem sprzedaży opon na kwotę 531,36 zł, z terminem płatności wyznaczonym na dzień 20 lipca 2014 r. Pozwany uregulował powyższe zobowiązanie w dniu 27 listopada 2014 r.

Okoliczności bezsporne, nadto dowód: faktura VAT nr (...) -k. 20 akt, wyciąg z konta bankowego -k. 21 akt.

Z uwagi na brak terminowej zapłaty powód skierował do pozwanego pismo z wezwaniem do zapłaty. Po otrzymaniu zapłaty z tytułu dostawy towaru w dniu 4 listopada 2014 r. powód obciążył pozwanego notą odsetkową nr (...) w związku z nieterminowym uregulowaniem należności wynikających z faktur VAT nr (...) na łączną kwotę 552,91 zł z 7 dniowym terminem płatności.

Dowód: przedsądowe wezwanie do zapłaty z dnia 12.08.2014r. -k. 26 akt, nota odsetkowa -k. 22 akt.

Pismem z dnia 17 listopada powód wezwał pozwanego do zapłaty kwoty 552,91 zł wynikającej z noty odsetkowej nr (...) w terminie 3 dni. Wezwanie okazało się bezskuteczne.

Okoliczność bezsporna, nadto dowód: przedsądowe wezwanie do zapłaty k. 24 akt.

W dniu 15 grudnia 2014 r. powód obciążył pozwanego notą odsetkową nr (...) w związku z nieterminowym uregulowaniem należności wynikających z faktury VAT nr (...) w wysokości 24,60 zł z 7 dniowym terminem płatności.

Dowód: nota odsetkowa k. 23 akt.

Równowartość kwoty 40 Euro przeliczone na złote według średniego kursu euro ogłoszonego przez Narodowy Bank Polski ostatniego dnia roboczego miesiąca poprzedzającego miesiąc, w którym świadczenie pieniężne stało się wymagalne tj. na dzień 30 września 2014 r. oraz 31 listopada 2014 r. stanowi odpowiednio kwoty 167,02 zł i 168,17 zł.

Dowód: tabela kursów średnich Narodowego Banku Polskiego -k. 28-29 akt.

### **Sąd zważył, co następuje:**

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie okoliczności bezspornych oraz dokumentów przedłożonych przez strony, których autentyczność nie była kwestionowana przez strony postępowania i nie budziła wątpliwości Sądu.

W niniejszej sprawie bezspornym było, że pozwany zakupił u powoda towar w postaci opon w ramach umowy z dnia 28 października 2013 r., poza sporem pozostawała również zapłata za powyższy towar dokonana przez pozwanego, której dokonał z opóźnieniem. Spór dotyczył natomiast żądania powoda tytułem rekompensaty za koszty odzyskiwania należności oraz naliczenia przez powoda odsetek ustawowych. Nadto pozwany wskazał, że powód był uprawniony do żądania zwrotu przedmiotu umowy tym samym powód powinien nakazać pozwanemu zwrot towaru wynikającego z umowy.

Sąd zważył, że stosownie do treści art. 535 k.c. przez umowę sprzedaży sprzedawca zobowiązuje się przenieść na kupującego własność rzeczy i wydać mu rzecz a kupujący zobowiązuje się rzecz odebrać i zapłacić cenę. Powód wykonał wszystkie obowiązki wynikające z zawartych umów sprzedaży. Pozwany, pomimo udzielenia 60 dniowego terminu zapłaty nie uregulował w wyznaczonym terminie należności za odebrany towar.

Sąd ustalił, że pozwany dokonał zapłaty kwoty wynikających z faktur VAT nr (...) zł dopiero w dniu 30 października 2014 r., mimo, iż terminy zapłaty upłynęły w dniu 21 oraz 22 czerwca 2014 r. Bezspornym było również, że pozwany popadł w zwłokę w zapłacie faktury nr (...), której termin zapłaty wyznaczono na 20 lipca 2014 r. jednakże pozwany uregulował fakturę w dniu 27 listopada 2014 r.

Z uwagi na dokonanie zapłaty z opóźnieniem, zgodnie z treścią art. 481 § 1 k.c. powodowi przysługuje prawo żądania odsetek za czas opóźnienia, chociażby nie poniósł żadnej szkody i chociażby opóźnienie było następstwem okoliczności, za które pozwany nie ponosi odpowiedzialności. A zatem okoliczność, iż pozwany znajduje się w trudnej sytuacji materialnej nie zwalnia go od obowiązku terminowego uiszczania zobowiązań, zaś powodowi za czas opóźnienia przysługuje żądanie zapłaty odsetek, które to odsetki w wysokości ustawowej zostały przez powoda skapitalizowane i ich wysokość wskazana w doręczonych pozwanemu notach odsetkowych.

Oprócz żądanej kwoty odsetek powód w niniejszym procesie dochodzi również kosztów rekompensaty odzyskania należności na podstawie art. 10 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 2013r. o terminach zapłaty w transakcjach handlowych ( Dz.U. 2013.403).

Zgodnie z treścią art. 10 ust. 1 ustawy o terminach zapłaty w transakcjach handlowych wierzycielowi, od dnia nabycia uprawnienia do odsetek, o którym mowa w art. 7 ust. 1 lub art. 8 ust. 1 bez wzywania, przysługuje od dłużnika z tytułu rekompensaty za koszty odzyskiwania należności równowartość kwoty 40 euro przeliczonych na złote według średniego kursu Euro ogłoszonego przez Narodowy Bank Polski ostatniego dnia roboczego miesiąca poprzedzającego miesiąc, w którym świadczenie stało się wymagalne. Naliczanie tej opłaty jest możliwe już od pierwszego dnia po upływie terminu zapłaty. Opłata ta w praktyce może być żądana od każdego niezapłaconego w terminie rachunku lub faktury, niezależnie od wysokości wynikającego z nich roszczenia. Rekompensata przysługuje wierzycielowi, który spełnił świadczenie i nie otrzymał zapłaty, w takim przypadku wierzyciel automatycznie nabywa prawo do zryczałtowanej rekompensaty w wysokości 40 euro tym samym bez znaczenia pozostaje fakt czy powód poniósł koszty mniejsze niż wskazana kwota, dopiero gdyby koszty odzyskiwania należności poniesione z tytułu opóźnień w zapłacie w transakcji handlowej przekroczyły wspomniane 40 euro w takim wypadku wierzycielowi przysługuje zwrot tych kosztów. Wobec powyższego wskazać należy, iż rekompensata z art. 10 ust. 1 ustawy o transakcjach handlowych przysługuje powodowi niezależnie od rzeczywiście poniesionych kosztów odzyskania należności.

Odnosząc się natomiast do twierdzeń pozwanego, że powód powinien, żądać zwrotu towarów wskazać należy, że co prawda zgodnie z umową nr (...) powodowi przysługiwało prawo do żądania zwrotu towaru w razie opóźnienia w zapłacie przez pozwanego jednakże zapisy umowy nie przewidywały sekwencyjności działania powoda w razie opóźnienia w zapłacie i w żaden sposób nie wyłączały prawa do żądania zapłaty. Nieskorzystanie przez powoda z prawa do żądania zwrotu towaru nie niweluje prawa powoda do domagania się zapłaty należności głównej jak i odsetek.

Sąd nie podzielił również stanowiska pozwanego, iż strony zawarły jedną umowę, która stanowiła jedną transakcję handlową. Sąd zważył, że ustawa o terminach zapłaty w transakcjach handlowych w żaden sposób nie określa, czy jeśli dłużnik ma wobec wierzyciela kilka długów, to czy 40 euro rekompensaty można naliczać od każdego z tych długów. W ocenie Sądu istotne jest, że jeżeli strony transakcji handlowych zastrzegły w umowie, że świadczenie pieniężne będzie następować częściami, uprawnienie do kwoty, o której mowa art. 10 ust. 1 ustawy przysługuje odrębnie od niezapłaconej części. W § 2 umowy strony wprost zastrzegły, że przedmiot umowy będzie realizowany sukcesywnie przez okres 12 miesięcy, natomiast w § 3 ustalono, że pozwany będzie płacił powodowi za poszczególne elementy przedmiotu umowy na podstawie różnych faktur VAT. Wobec powyższego w ocenie Sądu powód ma prawo domagać się od pozwanego kwoty 40 Euro jako rekompensaty za koszty odzyskiwania należności od każdej ze wskazanych faktur. Każda z kwot wyszczególnionych w powyższych dokumentach- fakturach była zapłacona po ustalonym 60

dniowym terminie płatności i od każdej z nich powód nabył uprawnienie do odsetek o których mowa w art. 7 ust. 1 ustawy.

Za zasadny w części natomiast należało uznać zarzut pozwanego, co do żądania przez powoda odsetek ustawowych. Zgodnie bowiem z treścią art. 7 ust. 1 powyższej ustawy, jeżeli dłużnik w terminie określonym w umowie albo wezwaniu nie dokona zapłaty na rzecz wierzyciela, który spełnił określone w umowie świadczenie niepieniężne, wierzycielowi przysługują bez odrębnego wezwania odsetki w wysokości odsetek za zwłokę na podstawie art. 56 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja podatkowa, chyba że strony ustaliły wyższe odsetki za okres od dnia wymagalności świadczenia pieniężnego do dnia zapłaty. Wskazać należy, że w umowie strony nie ustaliły sposobu rozliczania odsetek za opóźnieni. Sąd podziela stanowisko Sądu Apelacyjnego w Warszawie wyrażone w uzasadnieniu wyroku z dnia 5 września 2014r. w sprawie I ACa 287/14, że w przypadku spełnienia warunków zastosowania art. 7 ustawy z 2003 r. o terminach zapłaty w transakcjach handlowych jako przepisu szczególnego wyłączone jest stosowanie normy ogólnej wyrażonej w art. 481 § 2 k.c. Zdaniem Sądu pogłębiona analiza przepisów obu aktów prawnych winna prowadzić do wniosku, że art. 7 ustawy stanowi *lex specialis* wobec postanowień Kodeksu cywilnego. Na taką wzajemną relację wskazuje treść art. 1 ustawy, w której wprost zapisano, że określa ona szczególne uprawnienia wierzyciela i obowiązki dłużnika w związku z terminami zapłaty w transakcjach handlowych. Zauważyć też trzeba, że ustawa wymienia krąg podmiotów objętych tą ustawą, a także wprost wyłącza spod jej działania określone długi i umowy. Także te elementy nakazują przyjąć, że reguluje ona w zakresie podmiotowymi i przedmiotowym - w sposób szczególny w stosunku do Kodeksu cywilnego (art. 481 § 2 k.c.) wysokość odsetek należnych w przypadku opóźnienia w spełnieniu świadczenia pieniężnego. Modyfikacja ta dotyczy wysokości odsetek, które są naliczane w przypadku opóźnienia dłużnika, zastępując odsetki w wysokości ustawowej odsetkami w wysokości wynikającej z przepisu art. 56 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. - Ordynacja podatkowa (Dz. U. z 2012r. poz. 749 z późn. zm.).

Mając powyższe na uwadze Sąd na podstawie art. 10 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 2013 roku o terminach zapłaty w transakcjach handlowych orzekł jak w pkt 1 sentencji wyroku. O odsetkach Sąd orzekł na podstawie art. 7 ust. 1 powyższej ustawy w zw. z art. 56 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja podatkowa.

Sąd w pkt 2 oddalił powództwo w zakresie żądania przez powoda odsetek ustawowych.

O kosztach procesu orzeczono na podstawie art. 98 § 1 i 3 k.p.c. i 99 k.p.c. zasądając od pozwanego na rzecz powoda kwotę 227 zł tytułem zwrotu kosztów procesu. Na powyższą kwotę składa się poniesiona przez powoda opłata od pozwu w wysokości 30 zł, wynagrodzenie pełnomocnika procesowego wraz z opłatą skarbową w wysokości 180 zł zgodnie z § 6 pkt 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państw kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu oraz opłata skarbową od pełnomocnictwa w wysokości 17 zł.

SSR Joanna Bartkowska